

Synod Information

4 2016

Innehåll:

Betraktelse – Jag vill göra något nytt (HS).	1
Präst- och kyrkfolkskontinuitet – en respons (OW).	2
Internationell utblick: Tillsammans mitt i tidens flod (CB)	
Att hitta församling (ST).	4
Några tillbakablickar och viss redogörelse för nutiden –	
Synoden i Linköpings och Västerås stift (BA).	5
Kyrkomötesperspektiv (BO).	6
Hälsning från v.ordf. (JN).	7
Var hittar jag vettiga gudstjänster?	Sist.

Inbjudan till Synod(års)möte 1/4 2017 Hjälmseryd:
Stilla dygn fredag lunch till lördag lunch. Bengt
Pleijel leder två meditationer. Bibelstudium m Kåre
Strindberg fre em. Synodstämma lördag eftermiddag.

– Hur kan jag stötta Synodens arbete?

Förbön och gåva: Plusgiro 78 05 51-8. (Gåvan stöttar Synodinfo och hemsida, rådets möjligheter att träffas samt enskilda insatser, senast uttalandet efter ärkebiskopshearingen, se hemsidan.)

Medlemsavgift 2016 - 2017?!

Ny medlem: maila info@synoden.se och betala
medlemsavgiften, 200:- enskild/300:-familj (plusgiro 780551-8).

1. Betraktelse.

Jag vill göra något nytt.

"Tänk inte på vad förr har varit, bry er inte om vad fordom har skett. Se, jag vill göra något nytt. Redan nu visar det sig – märker ni det inte? Ja, jag skall göra en väg i öknen, och strömmar i ödemarken, så att markens djur skall ära mig, schakaler och strutsar, därför att jag låter vatten flyta i öknen, strömmar i ödemarken, så att mitt folk, min utkorade, kan få dricka. Det folk som jag har danat åt mig skall förkunna mitt lov." (Jes 43:19-21)

Gud gör återigen någonting nytt ibland oss, inte i den meningen att Jesu verk skulle behöva kompletteras. Men Gud låter resultatet av Jesu uppståndelse påverka ännu en generation. Ännu en gång ska Guds församling stå upp. Ännu en generation kallas att gestalta Guds rike på jorden. Församlingen är den gemenskap av människor som redan här på jorden lever det nya livet. Varje generation nås av den kallelsen och varje generation måste få göra det på sitt sätt. Den generation som nu väntar på att få ta vid lever i en starkt föränderlig tid och ställs inför stora utmaningar. Men Gud har lovat att bistå med sin kraft.

Det händer ofta att jag drömmer om framtidens församling. Då ser jag församlingar som troget håller fast vid apostlarnas undervisning och vid gemenskapen, brödsbrytelsen och bönerna. De samlas som oftast i hemmen, prisar Gud och är omtyckta av "vanliga" människor som gärna lyssnar och tar emot vittnesbördet om Herren Jesus.

Håkan Sunnliden

2. Synodens Tankesmedja, se hemsidan www.synoden.se

Redaktionskommittén har särskilt inbjudit till tankar dels vad gäller flyktingmottagandet och dels frågan om vilken religion vi har i landet och vilken vi vill ha. Ett femtonde bidrag förs in och två responser. Den ena publiceras här med skribentens tillstånd.

Präst [- och kyrkfolks]kontinuitet – en respons.

Göran Hallbergs slutsats i bidraget ”Prästkontinuitet” (9) ”att pensionerade präster bör leva kvar i 'sin' tidigare församling och söka finna former för att medverka i det kyrkliga livet utan att för den skull konkurrera med nya ämbetsinnehavare” för att ”uppgiften att bära trons liv vidare kvarstår ... så länge vi lever på denna jord” är allt igenom riktig. Detta bygger han på tanken att prästtjänsten är en livslång tjänst vilket också det är helt riktigt. Den heliga Skrift talar – så vitt jag vet – aldrig om ett upphörande av tjänsten. Den talar om ett insättande i tjänsten (2 Tim 1:6. 1 Tim 1:18; 5:22), men aldrig om ett upphörande därav.

Med detta som grund skulle jag här vilja ta fasta på och fundera vidare kring det att prästen bor på den ort där han verkar. Och i förlängningen av det att även församlingen bor på den ort där den verkar och firar gudstjänst.

Jag tror att det är helt rätt att säga, att det finns långt fler goda konsekvenser av det dagliga samhällslivet än vad man kanske först tänkt sig. Detta att en präst bor i samma område som han firar gudstjänst skulle (som sades i G.H:s inlägg) göra att prästen handlar i samma affärer som de övriga i området. Han kanske är med i en idrottsklubb som en del andra. Han städar tillsammans med grannarna på kvarterets årliga städdag osv. Han får kort och gott kontakt med människorna i sin närhet och redan där får alla de han möter en liten inblick i Kyrkan genom denne Kyrkans representant.

Vi kan med rätta säga att detta är diakoni. Må hända i en väldigt enkel eller ringa form, men ändå diakoni. Prästen finns där, på plats. Han är nära och människorna vet om det. Om man behöver hjälp med något, eller låna något osv, så kan man i alla fall alltid gå till prästen. För han finns där, i samma område som man själv. Han är inte långt borta, han är nära. Och varhelst prästen är nära, där är Kyrkan nära. Och varhelst Kyrkan är nära, där är Kristus själv nära. Kristus kommer alltså nära människorna, i det att prästen kommer nära människorna. Om vi nu tänker oss att där på orten också finns en församling som prästen tjänar. De firar gudstjänst på söndagarna, kanske någon veckomässa osv. Vad spelar det för roll om församlingen bor på någon annan ort än den där de firar gudstjänst?

Jag tror att det spelar precis samma roll som om prästen bor på en annan ort eller inte. Om församlingen bor på en eller flera orter och firar gudstjänst på en annan, så kan människorna utanför församlingen visserligen se en större mängd bilar utanför kyrkan på söndagsförmiddagarna än annars, men egentligen inte så mycket mer.

Om däremot församlingen, eller i alla fall en del av den, bodde på samma ort som den firade gudstjänst, så skulle den helt plötsligt integreras med alla de som ännu inte är i församlingen. Församlingen skulle då, precis som prästen, handla i samma affärer som de övriga i området. De skulle kanske vara med i samma föreningar som andra. De skulle gå på samma restauranger i området och göra allt möjligt som också alla de andra på orten gjorde. Och om någon skulle behöva låna något, eller få hjälp med något, så kunde man ju alltid fråga någon i församlingen. För de hade inte bara kunskap till att hjälpa, utan de fanns där på plats och kunde rent konkret ge hjälpen. Vi kan igen säga att detta är diakoni. Även om det kanske inte utförs av en diakon så är det ändå diakoni.

Församlingen finns där, och människorna vet om det. Församlingen är, precis som prästen, inte långt borta, utan nära. Och där församlingen är nära, där är Kyrkan nära. Och där Kyrkan är nära, där är Kristus själv nära. Kristus kommer alltså nära människorna, i det att församlingen kommer nära människorna. Jag undrar om inte denna prästens och församlingens tjänst är en nyckel in i Kyrkan för den som kanske aldrig varit där. En glimt genom fönstret in i den stora högtidssalen, där reningens bad står berett, och nådens bord är dukat. Allt är förberett. Men för att människor skall få se det, så måste de ges möjligheten därtill. Och den kan ges, åtminstone delvis genom en så ringa sak som att präst och församling bor på samma ort som de firar gudstjänst och så görs tillgängliga för människorna runtomkring dem.

O.W

3. Internationellt.

Tillsammans – mitt i tidens flod: Diakrisis.

Under Tredje rikets sista år, mitt under brinnande världskrig, blev två unga gymnasister vänner för livet. Den ene, Peter Beyerhaus, var prästson från Brandenburg, den andre var romersk katolik. De var, såvitt de själva visste, de enda aktiva kristna i klassen. En av deras lärare var en aggressiv nazist, och ingen vågade säga emot honom utom Peter och hans kamrat. I diskussionerna med läraren blev de två gymnasisterna alltmer ett. Det väsentliga, det bärande i livet, hade de gemensamt. I denna pressande situation kände de alltmer igen sig själva i den andres tro på Jesus Kristus som Herre.

Ur denna upplevelse föddes Peter Beyerhaus vision: Bekännelsegemenskap. Själv blev han präst, missionär och så småningom professor i Tübingen, där han som kollega hade Joseph Ratzinger, den blivande påven. Under studentrevolten 1968 utsattes den kristna tron för häftiga angrepp utifrån en marxistisk utgångspunkt och det blev för Ratzinger och Beyerhaus en ny upplevelse av situationen under Tredje riket. Bekännelsegemenskapen tog för Beyerhaus gestalt i *Konferenz bekennender Gemeinschaften*. Det är alltså en ekumenisk sammanslutning med den kristna grundbekännelsen som gemensam bas. Man ordnar stora kyrkodagar och symposier, uppbyggelsedagar och skriftutgivning. Man kan följa arbetet genom tidskriften *Diakrisis* (c/o Andreas Späth, Postfach 1131, 91502 Würzburg, Deutschland). Tidskriften vill framförallt ge vår tids kristna vägledning att handla rätt i tidens virrvarr av tankar och strävanden. Det handlar om att få och ge andlig urskilningsförmåga. Det märks också på de samlingar man ordnar. Där behandlas frågor som gender-ideologin, islam, naturvetenskaplig och biblisk verklighetsuppfattning. Genomgående är medarbetarna av mycket hög kvalitet. Professorerna är många i detta arbete. Nästa års kyrkodagar har den spännande titeln *Reformationen som grund för en evangelisk katolicitet* (6-7/10).

Tyskan är ett stort språkområde med omkr. 100 miljoner invånare i fem länder. Det innebär att de kristna är många gånger fler än i Sverige, men också där lever de som främlingar och gäster. Därför är det så viktigt med gemenskap utöver de egna gränserna. I *Diakrisis* 3/16 kan vi läsa om en resa som några medarbetare gjort till en konferens för *Global Lutheran Alliance* i USA. Mekane Yesus-kyrkan är det största samfundet i denna gemenskap. En av de tyska deltagarna skriver: "Särskilt för deltagarna från Europa var det en nådegåva att vara bland syskon och trosfränder, att leva tillsammans, be tillsammans, studera den Heliga Skrift tillsammans och fira Herrens nattvard. Lutheraner i Europa är ju vana vid att alltid vara en minoritet i sina sekulariserade länder och att också i sina kyrkor snarare uppleva irritation och hån än broderskap och gemenskap." Vi kan ibland få uppleva samma villkor i Sverige. Dess mer behöver vi av den varma gemenskap de tyska gästerna fick erfara i USA.

Christian Braw

4. Att hitta församling.

Min hustru och jag har alltid velat fira söndaglig högmässa i en församling med god förkunnelse. Detta har under åren inneburit att vi oftast åkt ett stycke med bil. Periodvis har det blivit en söndag här och en söndag där. Det blir då svårt att bidra med något annat i församlingen än att delta i högmässan. Under en del år har vi varit mera stationära i vårt gudstjänstfirande, och då mera kunnat engagera oss i den församlingen.

För cirka fem år sedan kom vi för första gången till Tranemo kyrka. Vi kände med en gång att här hörde vi hemma. Det dröjde inte länge förrän vi var med i den lilla kören, och successivt lärde vi känna fler och fler i den gudstjänstfirande församlingen. När det för ungefär ett år sedan blev aktuellt för oss att söka ny bostad, började vi leta efter villa i Tranemo.

Nu bor vi i församlingen, och har kyrkan inom promenadavstånd. Vi får god förkunnelse och en sakramentsförvaltning vi kan känna oss trygga med. Vi har också kommit till en församling där vi får bidra med våra gåvor. Eftersom jag arbetar heltid kan jag inte nu delta i verksamheten dagtid under arbetsdagarna, men det finns flera bra alternativ man kan engagera sig i.

Tranemo är ett exempel på en mindre församling som fungerar, och där vi känner igen det som hör till Kyrkan med stort K. Vi är ofta runt 50 personer som firar högmässan, ibland fler. Det kommer också gudstjänstfirare som, liksom tidigare vi, åker ett antal mil till kyrkan, eftersom de funnit en bra församling. Många stannar kvar på det enkla kyrkkaffet. Flera i församlingen är duktiga på att få nya kyrkobesökare att känna sig välkomna, så kyrkkaffet blir också en missionerande stund.

Sven Turesson

5. Några tillbakablickar och viss redogörelse för nutiden - Synoden i Linköpings och Västerås stift.

Vi har varit medlemmar i Svenska kyrkans fria synod ända från dess början. Det har betytt mycket för oss. Under den tid då jag tjänstgjorde som kyrkoherde i Nykils Gammalkils Ulrika församlingars pastorat i Linköpings stift fungerade synoden som en gemenskap med samlingar och inte minst mässor.

Vår dekan, som då var min kusinson Niklas Adell, samlade oss synodanslutna präster till sammankomster minst en gång i månaden, där vi firade mässa och samtalade med varandra, ofta med en föreläsare. Men vi hjälpte också varandra i våra svårigheter. Under 90 talet fick vi Inger och jag delta i organiserandet och genomförandet av Biskops Gärtners kyrkodagar i Linköping

Under Lena Artmans ledning i synoden var Inger en av styrelseledamöterna. Sedan länge har jag tagit på mig uppgiften att kopiera och skicka ut synodbreven. Detta synes vara det sista

Vid pensionen 1995 flyttade vi till Västerås och engagerades i Västerås synoden och dekanat, till en början ledd av fru Sonja Carlberg Surahammar och sedan av komminister Bo Zetterlund Hedemora, vilken också var vår dekan.

Västerås stift är stort med hänsyn tagen till ytan. Det blev samlingar varannan gång i norr Falutrakten, varannan gång i söder Västerås. Med mässor och sedan samling med en föreläsare el dyl. Då och då var vi i Östanbäcks kloster, men också här i Västerås Barkarö.

Kanske intresset för synoden svalnade genom att de flesta sammankomsterna var förlagda till södra delen av landet. Däremot var Västeråsdekanat livaktigt. Tidigt blev jag kaplan för Västeråsdelen. Vi samlades till mässa och sammankomster minst två gånger om året den ena gången i Falundelen den andra i Västeråsdelen. Två samtals och bibelstudiergrupper grupper fanns, en omkring Falun med ledning av f.d dekanen Ulf Callert Falun och den andra i Västeråstrakten under min ledning. Gruppen i Västerås sysslade med samtal om aktuella böcker bl.a. Folke T Ohlssons bok "Vart är kyrkan på väg" och bibelstudier framför allt ur Nya Testamentet. Den sista var Uppenbarelseboken.

Tidigt samlade Inger och jag bekännelseetrogna emeritipräster med fruvar till en samtalsgrupp "Sankta Gertruds Gille". Denna grupp var inte direkt ansluten till dekanatet eller synoden i den var medlemmar från olika grupper i Svenska Kyrkan. Tillsammans hjälpte vi varandra i våra problem,

samtalade om situationen i Svenska Kyrkan. Vi refererade böcker bland bl.a. hade vi en stor genomgång av det nya handboksförslaget. Gruppen började samlas 1996 och slutade i samband med att dekanatet upphörde. Vi tror att många saknar de här olika samlingarna i stiftet.

Ett försök görs nu av Bo Zetterlund att samla bekännelsetrogna främst från Falutrakten i hans hem i Hedemora med mässa och samtal.

Visst saknar vi gemenskapen och samtalen. Vi tror att det är viktigt för oss bekännelsetrogna att då och då träffas till gudstjänst-mässa bön och bibelläsning och inte minst samtal.

Situationen i Svenska Kyrkan är svår. Här i Västerås finns Västerås Barkarö med teol.dr Torbjörn Axner som komminister. Vårt andningshål. När den andra komminister-tjänsten i den här delen av det stora Västerås pastoratet blev ledig tillsatte man givetvis en kvinnlig präst! Om vikarierande präster behövs, missiveras konsekvent kvinnliga präster ofta pensionerade, fastän det finns några villiga bekännelsetrogna pensionärer, en av dem bor till och med i Barkarö. Predikoturerna för det stora pastoratet visar att endast en eller möjligen två av pastoratets alla kyrkor har en manlig präst som celebrant och predikant.

Synodens mål är *”att förnya och bevara Svenska Kyrkan och vara brobyggare emellan de bekännelsetrogna..* I framtiden tror vi att vi mer och mer måste samarbeta i de olika rörelserna: OAS rörelsen, Kyrkliga förbundet, Bibeltrogna vänner, aKF, SSB, Missionsprovinsen, Laestadianismen m .fl. Vi siktar ju mot samma mål att förnya och bevara Svenska Kyrkan.

Själva har vi sedan några år också tillhört Missionsprovinsen S:t Sigfrids Trosförsamling med den böneförsamling som tillhör.

Inger och Bo Adell Västerås.

6. Kyrkomötesperspektiv.

Glimtar från kyrkomötet 2016.

Inför årets kyrkomöte lämnade kyrkostyrelsen två skrivelser utöver de årligen återkommande:

1. Gemensamt ansvar – fastigheter, kyrkor och utjämnningssystem
2. Ekumenisk överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Eumeniakyrkan

Den första skrivelsen antogs utan någon större debatt. När det gällde den andra skrivelsen yrkades på återremiss, då den inte innebar kyrkogemenskap på samma sätt som de tidigare överenskommelserna med Metodistkyrkan och Missionskyrkan. Men överenskommelsen antogs med bred marginal.

Det var två motioner som orsakade de längsta debatterna:

1. Gudstjänst i annat kristet samfund.

Tyvärr bifölls motionen om ett uppdrag till kyrkostyrelsen att utreda behovet av ytterligare bestämmelser i kyrkoordningen om i vilka fall präster får leda gudstjänster i andra kristna samfund. Bakgrunden till motionen är att präster i Svenska kyrkan firar gudstjänster enligt Svenska kyrkans handbok i Missionsprovinsens kyrkor. Ska det regleras i vilka lokaler vi får fira gudstjänst enligt vår egen kyrkas handbok?

2. Prästers vigningsslöfte och vigsel av samkönade par.

Motionen föreslog att det skulle tillföras ett villkor för vigning till präst att ha förklarat sig beredd att förrätta vigsel av par av samma kön.

Läronämnden avstyrkte bifall till motionen och utskottet föreslog avslag.

Inför hotet att förlora en omröstning lades ett s.k. tilläggsförslag i plenum:

”att uppdra åt kyrkostyrelsen att utreda frågan om vilka åtgärder som behöver vidtas i såväl kyrkorättslig mening som ur andra relevanta perspektiv för att säkerställa att ingen utsätts för diskriminering i samband med den kyrkliga handlingen vigsel samt återkomma till kyrkomötet med förslag.” Detta yrkande borde kyrkomötets ordförande ha vägrat att ställa, då det vare sig i motionen eller i betänkandet talades om diskriminering. Ärendet var alltså inte berett enligt kyrkomötets arbetsordning. Vid beslutstillfället bifölls utskottets avslag på motionen men tilläggsyrkandet antogs med röstsiffrorna 109 mot 104 och några nedlagda.

Dessa två beslut kommer att orsaka bekymmer för kyrkostyrelsen. Hur ska de kunna beskriva vilka platser vi får fira gudstjänst på och hur ska de kunna säkerställa att ingen diskriminering sker?

Bertil Olsson/Förbundsordförande,
Kristdemokrater för En levande kyrka.

7. Hälsning från v.ordf.

Synodrådet har arbetat vidare med frågan om nöden vad gäller gudstjänstgemenskap. Sven Turesson berättar hur de hittat fram. Men Bo Adells redogörelse är tyvärr inte unik. De som vill veta mer vad som gjorts och vad vi tror kan göras är välkomna att höra av sig. Rådet hade också uppdrag från stämman att ta presesfrågan ett steg vidare. En anledning till att Synoden krympte var biskop Bertils bortgång. Vi saknar helt enkelt andligt ledarskap som kan träda fram för svenskkyrkliga. Rådet avser att presentera en bearbetad självbild där vi markerar att vi inte enbart har en medlemsorganisationsfunktion utan att vi faktiskt utgör ett nätverk som bryr oss om varandra. Vi vill uppmuntra människor att be präst komma hem när inte andra alternativ ges. Frågan är om Synoden kan stötta detta praktiskt. Till stämman på Hjälmteryd 1 april förbereder vi också ett enkelt uttalande med anledning av den förvirring som handboksförslagen orsakat och kommer att orsaka.

Sedan förra numret har Reformationsfirandet inletts, förunderligt nog med påven Franciskus uppmuntran och botvillighet. Tyvärr har det inte varit tydligt att de s.k. 95 teserna handlade om själavården och missbruken omkring gottgörelsen (efter biktens avlösning kan/bör den biktande i någon mening söka ställa tillrätta/gottgöra). Det var knappast en händelse att Luther spikade upp detta dagen före Alla Helgons och följande Alla Själers dag. Det går inte att köpslå Nåden, vare sig i tid eller evighet. Men lika stort är problemet om inte bikten alls praktiseras. Att fira 31 oktober borde alltid förknippas med en uppmaning till god biktpraktik! Advent är en sådan särskild tid. Rådet har åtminstone tre präster som kan höra bikt, ytterligare två bland kontaktpersonerna.

Sedan sist har vi också erfarit ett nästintill obegripligt amerikanskt val. Efterkrigstidens förhoppning om den framtida lyckliga världen ledd av våra folkvalda tycks definitivt punkterad. Rå politisk pragmatism står nu programmet. Jag tror att det finns anledning att be för de många i vårt land som står handfallna inför detta. Skolprojektet sedan 90-talet har ensidigt handlat om att fostra förväntansfulla demokratiska medborgare. Om nu förutsättningarna för den förväntan sopas bort – hur ska vi då orientera oss?

Tron ger en visshet om att vi får söka vår Herre för råd och klarhet. Men många svar på den bönen handlar om att vi är tvungna att ta ett nytt ansvar när företrädare sviker. Vare sig kyrka eller parlament är några självklarheter. Vi må ge kejsaren vad som tillhör kejsaren och Gud vad som tillhör Gud!

Glöm inte medlemsavgift och stämman 1/4. Vi önskar alla ett gott och välsignat Advents- och Julfirande! Hjelmserydsstiftelsen.nu och berget.se bjuder in till gemensamt julfirande!

Synodrådet 2016-2017 1 april.

Ordf. Obesatt (SYM 160416).

v.ordf Jonas Nilsson JN (2017), Hjälmseryd, Ängshuset, 570 02 Stockaryd,
076 063 15 49, jonas.nilsson@abo.fi

Ordinarie: Hanna Lindholm (2018) Borås, Gunnar Persson GP (2018)

Göteborg, Lars Gustafsson (2017) Träslövsläge, Marie-Louise Lundström
(2018) Smålandsstenar, Kåre Strindberg KS (2017-fyllnadsvald) Stockholm.

Suppleanter: Marie Persson

(2017) Styrö, Göran Hallberg (2017) Vingåker.

Vettiga gudstjänster? Kontaktpersoner i själens nöd:

För att finna andra medlemmar på rimligt geografiskt avstånd, eller för att få tips om gudstjänster i närområdet, tag kontakt med någon av nedanstående:

Skåne/Blekinge: Lena A Artman 0435 44 84 04

Småland: Mattias Fjellander 0371 173 19

Göteborg: Marie Persson 031 82 41 55

Södermanland: Göran Hallberg 0151 303 04

Stockholm: Hans Gustafsson 08 656 38 20

Västeråstrakterna: Anna-Karin Andersson 021 14 68 81

Norrland: Mats Rondahl 0970 640 09

Förbön för kyrkan och alla människor:

– Vi ber, i bön om den Helige Ande efter Bibelns Ord på Svenska kyrkans bekännelses grund, att Herren ville befria, bevara och förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka som söker den enhet Han bad om för att världen ska tro. I Jesu Namn Amen.

Hör av dig om du vill vara med på Synodens förbönslista.